

Petra – Mögel- och rötsvampar i hus DRAFT 20. januari 2019

Kerstin Gillen – ByggMögel Väst

Innehåll

- Allmän del om svampar
- Mögelsvampar i hus
- Mögelsvamparnas påverkan på innemiljö och hälsan
- Svenska lagen och rekommendationer
- Rötsvampar i hus
- Mer speciellt om Äkta Hussvamp
- En blick under husen
- Mitt företag

Almän del om svampar

- Vad är en svamp, hur är den uppbyggd?
  - Hyfer, mycel, sporer, fruktkroppar, spridning
  - Skillnader mögel - rötsvampar
- Hur lever svampar och vad behöver dem?
- Varför kan svampar ibland växa i våra hus?

Mögelsvampar i hus

- Varifrån kommer de, hur tar de sig in?
- Fuktkrav och andra faktorer
- Orsaker av förhöjd fukt i byggnadsmaterial
- Vanliga mögelarter på olika byggnadsmaterial (översikt)
  - Cladosporium spp. och „blånadssvampar“
  - Aspergillus spp.
  - Penicillium spp.
  - Stachybotrys chartarum
  - Chaetomium spp.
  - Acremonium spp.
  - Scopulariopsis spp.
  - Aktinomyceter (bakterier)

Mögelsvamparnas påverkan på innemiljö och hälsan

- Hur kan mögel påverka innemiljöet? Levande och döda mögelsvampar.
  - Emissioner (mVOC) och lukt
  - Sporer och hyffragmenter
  - Mykotoxiner
  - Allergener
  - Kvalster
- Några studier om ämnet
- Ospecifik byggnadsrelaterad ohälsa / Sjuka-hus-syndrom
- Vad vet man, vad vet man inte, varför är det så komplex?

Svenska lagen och rekommendationer

- Folkhälsomyndigheten, Boverket, Miljöbalken
- Försiktighetsprincip
- Rekommendationer
  - WHO
  - Vad ska jag göra konkret om jag misstänker svampar i huset?

Rötsvampar i hus

- Fuktkrav och andra faktorer
- Brunröta och vitröta
- Tecken på rötsvampsangrepp av hus
- Vanliga rötsvampar i hus:
  - Källarsvamp
  - Äkta Hussvamp
  - Timmergröppa
  - Timmerticka
  - Skinnsvampar (Corticaceae)
  - Knölsporigt Stjärnskin
- Träets motstånd mot röta
  - Kärn- och splintved, vinter- och sommarved
  - Olika träsorter
- Påverkan på huset och hälsan

Mer speciellt om Äkta Hussvamp

- Äkta Hussvampens vägen från Himalaya till Europa, en dansk forskningsresa
- Varför har man inte hittat Äkta Hussvamp i den svenska naturen?
- Hur bryter den ner trä? Vattentransport via mycelsträngar.
- Oxalsyra och kalkbehov
- Förökning och spridning
- Vilka faktorer bidrar till att Äkta Hussvamp får fästa i hus?
  - Klimat?
  - Ombyggnationer?
- Saneringsmetoder
- Har angrepp av Äkta Hussvamp ökat? Exempel: Kronobergs län

En blick under husen

- Krypgrund, torpargrund, mullbänk
- Är de riskkonstruktioner?
  - Vanliga orsaker för förhöjd fukt i grunder
  - Klimatpåverkan
- Vad för rekommendationer finns för fuktkontroll/kontroll av röta i krypgrund?

Mitt arbete

- Analyser av mögel- och rötsvampar
  - Varför provtagning? Hur hjälper dig mig?
  - Art- och mängdbestämmningar
- Rådgivning
- Föreläsningar och utbildningar